

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2021. gada 20. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas savienība – Spēkā esamības novērtējums – Īstenošanas regula (ES) Nr. 1357/2013 – Izcelsmes valsts konstatēšana saules enerģijas moduļiem, kas samontēti trešā valstī, izmantojot citā trešā valstī izgatavotus solāros elementus – Regula (EEK) Nr. 2913/92 – Kopienas Muitas kodekss – 24. pants – Tādu preču izcelsme, kuru ražošanā iesaistītas vairākas trešās valstis – Jēdziens “pēdējā būtiskā pārstrāde vai apstrāde”

Lietā C-209/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Administratīvā virstiesā (Nodokļu un kanclera kompetences lietu palāta), Apvienotā Karaliste) iesniedza ar 2020. gada 22. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā dienā, tiesvedībā

Renesola UK Ltd

pret

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši N. Vāls [*N. Wahl*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un J. Pasers [*J. Passer*],

ģenerālvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procedūru,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Renesola UK Ltd* vārdā – *Y. Melin* un *B. Vigneron*, advokāti, kā arī *L. Gregory*, *solicitor*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *F. Clotuche-Duvieusart* un *M. Kocjan*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1357/2013 (2013. gada 17. decembris) par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 2013, L 341, 47. lpp.) spēkā esamību, kā arī par Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (2000. gada 16. novembris) (OV 2000, L 311, 17. lpp.; turpmāk tekstā – “Kopienas Muitas kodekss”), 24. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Renesola UK Ltd* (turpmāk tekstā – “*Renesola*”) un *Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs* (Ieņēmumu un muitas dienests, Apvienotā Karaliste) par antidempinga maksājumu un kompensācijas maksājumu piemērošanu attiecībā uz Apvienotajā Karalistē ieviestiem saules enerģijas moduļiem.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienas Muitas kodekss

- 3 Kopienas Muitas kodeksa II sadaļa “Faktori, kas nosaka ievadmuitas vai izvedmuitas nodokļu, kā arī citu paredzēto pasākumu piemērošanu attiecībā uz preču tirdzniecību” ietver arī 2. nodaļu “Preču izcelsme”, kuras 1. un 2. iedaļa ir veltītas attiecīgi “nepreferenciālai izcelsmei” un “preferenciālai izcelsmei”. Šīs nodaļas 1. iedaļa ietver arī šā kodeksa 24. pantu, kas ir formulēts šādi:

“Izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija.”

- 4 Minētā kodeksa IX sadaļa “Nobeiguma noteikumi” ietver arī 247. pantu, saskaņā ar kuru:

“Šīs regulas īstenošanai vajadzīgos pasākumus [..] pieņem saskaņā ar 247.a panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru, ievērojot starptautiskās saistības, ko uzņēmusies [Eiropas Savienība].”

- 5 Šī iedaļa ietver arī šā kodeksa 247.a pantu, kura 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, šeit turpmāk “Komiteja”.

2. Atsaucoties uz šo punktu, piemēro [Padomes] Lēmuma 1999/468/EK [(1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (OV 1999, L 184, 23. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2006. gada 17. jūlija Lēmumu Nr. 2006/512/EK (OV 2006, L 200, 11. lpp.),] 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

[..].”

Regula (EEK) Nr. 2454/93

- 6 Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka [Kopienas Muitas kodeksa] īstenošanas noteikumus (OV 1993, L 253, 1. lpp.), I daļa par “vispārīgiem īstenošanas noteikumiem” ietver IV sadaļu “Preču izcelsme”, kuras 1. nodaļa ir veltīta šo preču “nepreferenciālai izcelsmei”. Šīs nodaļas 1. iedaļa “Apstrāde vai pārstrāde, kas dod izcelsmi” ietver arī šīs regulas 35. un 39. pantu.

7 Minētās regulas 35. pantā ir noteikts:

“Šajā nodaļā ir definēta tā apstrāde vai pārstrāde, kas – saistībā ar tekstilmateriāliem un tekstilizstrādājumiem, kas iekļauti kombinētās nomenklatūras XI iedaļā, un saistībā ar atsevišķiem produktiem, kas nav tekstilmateriāli vai tekstilizstrādājumi – uzskatāma par [Kopienas Muitas] Kodeksa 24. panta kritērijiem atbilstošu un kas attiecīgajiem produktiem dod tās valsts izcelsmi, kurā tāda apstrāde vai pārstrāde veikta.

“Valsts” nozīmē attiecīgi vai nu kādu trešo valsti, vai [Savienību].”

8 Šīs pašas regulas 39. panta pirmajā daļā ir paredzēts:

“Saistībā ar 11. pielikumā uzskaitītiem iegūtiem produktiem tā paša pielikuma 3. ailē minēto apstrādi vai pārstrādi uzskata par tādu procesu vai darbību, kas dod izcelsmi atbilstīgi [Kopienas Muitas] Kodeksa 24. pantam.”

Īstenošanas regula Nr. 1357/2013

9 Īstenošanas regula Nr. 1357/2013 tika pieņemta, pamatojoties uz Kopienas Muitas kodeksa 247. pantu.

10 Šīs īstenošanas regulas 1., 3.–7. un 13. apsvērumā ir teikts:

“(1) Visiem nepreferenciālās tirdzniecības pasākumiem, tostarp antidempinga un kompensācijas maksājumiem, ir jāpiemēro nepreferenciālās izcelsmes noteikumi.

[..]

(3) Attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu un to galveno sastāvdaļu deklarāciju laišanai brīvā apgrozībā saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 513/2013 [(2013. gada 4. jūnijs), ar ko nosaka pagaidu antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no Ķīnas Tautas Republikas nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksnišu) importam un groza Regulu (ES) Nr. 182/2013, ar ko nosaka, ka jāreģistrē Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīts imports (OV 2013, L 152, 5. lpp.)] noteikti pagaidu antidempinga maksājumi.

(4) Lai nodrošinātu pareizu un vienotu pagaidu antidempinga maksājumu īstenošanu, attiecībā uz kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem moduļiem vai paneļiem un uz vienu no to galvenajām sastāvdaļām – fotoelektriskajiem elementiem – ir nepieciešams izstrādāt detalizētu noteikumu [Kopienas Muitas kodeksa] 24. pantā izklāstītā principa interpretēšanai par to preču izcelsmes valsts noteikšanu, uz kurām attiecas šie noteikumi.

(5) Kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu ražošanas procesu var iedalīt šādos galvenajos posmos: silīcija plāksnišu ražošana; silīcija plāksnišu pārstrāde par kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem; vairāku kristāliskā silīcija fotoelektrisko elementu montāža, kurā tiek veidots kristāliskā silīcija fotoelektriskais modulis vai panelis.

(6) Silīcija fotoelektrisko paneļu vai moduļu vissvarīgākā ražošanas stadija ir silīcija plāksnišu pārstrāde par kristāliskā silīcija fotoelektriskajiem elementiem. Tā ir noteicošā ražošanas stadija, kuras gaitā tiek noteikt[s] moduļa vai paneļa sastāvdaļu galīgais izmantojums un tiem tiek piešķirtas to raksturīgās īpašības.

(7) Šī pārveidošana tādējādi saskaņā ar [Kopienas Muitas kodeksa] 24. pantu ir jāuzskata par pēdējo būtisko ekonomiski pamatoto pārveidošanu silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu ražošanā. Tādēļ kristāliskā silīcija fotoelektrisko elementu ražotājvalstij vajadzētu būt tai, kura ir silīcija fotoelektrisko moduļu vai paneļu nepreferenciālās izcelsmes valsts.

[..]

(13) Tāpēc [Regula Nr. 2454/93] būtu attiecīgi jāgroza.”

11 Ar minēto Īstenošanas regulu tika grozīts Regulas Nr. 2454/93 11. pielikums “Materiālu bez noteiktas izcelsmes apstrādes vai pārstrādes darbības, kas gatavajiem produktiem vai nu dod, vai nedod noteiktas izcelsmes statusu – Produkti, kas nav XI iedaļā iekļautie tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi”, minētajā pielikumā iekļaujot divus jaunus šādi formulētus ierakstus (ex 85 01 un ex 85 41):

“ex85 01	Kristāliskā silīcija fotoelektriskie moduļi vai paneļi	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot pozīciju 8541 un to, kurā klasificēts produkts. Ja produkts ir ražots no pozīcijā 8501 vai 8541 klasificētiem materiāliem, tad produkta izcelsmi nosaka šo materiālu izcelsme. Ja produkts ir ražots no pozīcijā 8501 vai 8541 klasificētiem materiāliem, kuru izcelsme ir vairākās valstīs, tad produkta izcelsmi nosaka šo materiālu vērtības lielākā daļa.”
“ex85 41	Kristāliskā silīcija fotoelektriskie elementi, moduļi vai paneļi	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot to, kurā klasificēts produkts. Ja produkts ir ražots no pozīcijā 8541 klasificētiem materiāliem, tad produkta izcelsmi nosaka šo materiālu izcelsme. Ja produkts ir ražots no pozīcijā 8541 klasificētiem materiāliem, kuru izcelsme ir vairākās valstīs, tad produkta izcelsmi nosaka šo materiālu vērtības lielākā daļa.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 12 Eiropas Komisija 2013. gada 4. jūnijā pieņēma Regulu Nr. 513/2013, ar ko tā noteica pagaidu antidempinga maksājumu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtītu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu un plāksnišu) importam.
- 13 Eiropas Savienības Padome 2013. gada 2. decembrī pieņēma Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1238/2013, ar ko nosaka galīgo antidempinga maksājumu un galīgi iekasē noteikto pagaidu maksājumu par Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes vai no tās nosūtīta kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importu (OV 2013, L 325, 1. lpp.), kā arī Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1239/2013, ar ko nosaka galīgo kompensācijas maksājumu tādu kristāliskā silīcija fotoelektrisko moduļu un to galveno sastāvdaļu (proti, elementu) importam, kuru izcelsme ir Ķīnas Tautas Republikā vai kurus nosūta no Ķīnas Tautas Republikas (OV 2013, L 325, 66. lpp.).

- 14 Eiropas Savienības Vispārējā tiesā ir celtas vairākas prasības atcelt tiesību aktu – par šīm īstenošanas regulām un dažādiem aktiem, kas pieņemti saistībā ar procedūrām, kurās tie pieņemti, vai ar saistītām procedūrām, no kurām minētā tiesa par dažām jau ir taisījusi spriedumus vai pieņēmusi rīkojumus, ir iesniegtas apelācijas sūdzības, kā arī Tiesa ir taisījusi spriedumus vai pieņēmusi rīkojumus. Konkrētāk, 2019. gada 27. marta spriedumā *Canadian Solar Emea u.c./Padome* (C-236/17 P, EU:C:2019:258, 64. punkts), Tiesa būtībā ir norādījusi, ka Savienības likumdevējs, pieņemdamas minētās īstenošanas regulas, ir veicis tirdzniecības aizsardzības pasākumus, kuri veido “kopumu jeb paketi”, kā mērķis ir sasniegt kopīgu rezultātu, proti, novērst ar saules enerģijas moduļiem un solāriem elementiem saistītā Ķīnas dempinga izraisīto kaitējumu Savienības rūpniecībai.
- 15 2013. gada 17. decembrī Komisija šo “kopumu jeb paketi” papildināja, pieņemdamā Īstenošanas regulu Nr. 1357/2013, kuras nolūks, kā izriet no šā sprieduma 10. un 11. punkta, bija precizēt tādu solāro elementu, moduļu un paneļu izcelsmi, kuru ražošanā ir iesaistītas vairākas trešās valstis. Šīs īstenošanas regulas piemērošanai bija tādas sekas, ka citastarp saules enerģijas moduļiem un paneļiem, kas ražoti trešās valstīs, izņemot Ķīnu, izmantojot Ķīnā ražoto solāros elementus, tika piemēroti antidempinga maksājumi un kompensācijas maksājumi, kuri noteikti attiecīgi ar Īstenošanas regulu Nr. 1238/2013 un Īstenošanas regulu Nr. 1239/2013.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 *Renesola* ievēd Apvienotajā Karalistē Indijas izcelsmes saules enerģijas moduļus. Šie saules enerģijas moduļi tiek izgatavoti, pēdējā minētajā valstī samontējot solāros elementus, kuri savukārt ir ražoti Ķīnā.
- 17 Ieņēmumu un muitas dienests ar 2016. gada 28. decembra lēmumu, kas tika pieņemts, piemērojot Regulas Nr. 2454/93 11. pielikumu ar Īstenošanas regulu Nr. 1357/2013 grozītajā redakcijā, atzina, ka saules enerģijas moduļi, ko *Renesola* ievēda Apvienotajā Karalistē, ir Ķīnas izcelsmes ražojumi un ka tādēļ to importam bija jāizraisa antidempinga maksājumu un kompensācijas maksājumu ieturēšana atbilstoši Īstenošanas regulām Nr. 1238/2013 un 1239/2013.
- 18 *Renesola* šo lēmumu pārsūdzēja *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* (Administratīvā pirmās instances tiesa (Nodokļu lietu palāta), Apvienotā Karalistē) un savu prasījumu pamatošanai apgalvoja, ka Īstenošanas regula Nr. 1357/2013 nav spēkā, ciktāl ar to tādi saules enerģijas moduļi kā tie, kurus tā ievēd Apvienotajā Karalistē, ir kvalificēti kā Ķīnas izcelsmes ražojumi. Proti, pareizi interpretējot un piemērojot Kopienas Muitas kodeksa 24. pantu, šos saules enerģijas moduļus esot bijisi jāatzīst par Indijas izcelsmes ražojumiem.
- 19 Ar 2018. gada 5. novembra spriedumu minētā tiesa šo sūdzību noraidīja kā nepamatotu.
- 20 *Renesola* šo spriedumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā.
- 21 Ar 2020. gada 4. marta spriedumu tā atzina, ka pirmās instances tiesa bija kļūdaini novērtējusi pierādījumus, kurus tai bija iesniegusi *Renesola*, lai konstatētu to saules enerģijas moduļu izcelsmi, kurus tā ievēd Apvienotajā Karalistē. Proti, šo pierādījumu pareizs novērtējums liecinot, ka šo saules enerģijas moduļu montāža, kas veikta Indijā, izmantojot Ķīnā ražotus solāros elementus, ir uzskatāma nevis tikai par izmaiņām to sastāvdaļu – solāro elementu – noformējumā, kuru norādījusi minētā tiesa, bet gan par tehniski sarežģītu un delikātu procesu, kas dod iespēju ražojumiem piešķirt to raksturīgās īpašības, konkrētāk, elektroenerģijas ražošanas jaudas, pretestības (pret gaisa, klimata apstākļu un starojumu) potenciāla, kā arī darbmūža ilguma ziņā.

- 22 Iesniedzējtiesa par to ir secinājusi, ka saules enerģijas moduļi, kurus *Renesola* ieved Apvienotajā Karalistē, bija kvalificējami kā Indijas izcelsmes ražojumi, nevis Ķīnas izcelsmes ražojumi Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē – ar pieņēmumu, ka šis pants būtu tieši piemērojams tajā izskatīšanā esošajā lietā.
- 23 Ņemot vērā šos pierādījumus, iesniedzējtiesa lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu būtībā norāda, ka šā strīda risinājums ir atkarīgs, pirmkārt, no jautājuma, vai, ņemot vērā Tiesas atzīto Komisijas rīcības brīvību katrā konkrētā gadījumā precizēt šajā pantā minētos abstraktos kritērijus, Īstenošanas regula Nr. 1357/2013 ir spēkā attiecībā uz Kopienas Muitas kodeksa 24. pantu, un, otrkārt – ja šī īstenošanas regula nav spēkā –, no minētā panta interpretācijas tādā situācijā kā pamatlietā aplūkojamā.
- 24 Šādos apstākļos *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* [Administratīvā virstiesā (Nodokļu un kanclera kompetences lietu palāta), Apvienotā Karalistē] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Īstenošanas regula [Nr. 1357/2013], ciktāl tās mērķis ir noteikt tādu saules enerģijas moduļu izcelsmes valsti, kas tiek ražoti no materiāliem ar izcelsmi vairākās izcelsmes valstīs, paredzot, ka izcelsmes vieta ir valsts, kurā ir saražoti solārie elementi, ir pretrunā [Kopienas Muitas kodeksa] 24. pantā paredzētajai prasībai, proti, ka izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadijā, un līdz ar to minētā īstenošanas regula nav spēkā?
- 2) Vai gadījumā, ja [Īstenošanas] regula Nr. 1357/2013 nav spēkā, Kopienas Muitas kodeksa 24. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka saules enerģijas moduļu montāža no solāriem elementiem un citām sastāvdaļām ir būtiska pārstrāde vai apstrāde?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 25 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Īstenošanas regula Nr. 1357/2013 nav spēkā attiecībā uz Kopienas Muitas kodeksa 24. pantu, ciktāl tajā ir paredzēts, ka ir uzskatāms, ka saules enerģijas moduļu, kuru ražošanā ir iesaistītas vairākas valstis, izcelsmes valsts ir tās sastāvdaļu – solāro elementu – izcelsmes valsts.
- 26 Saskaņā ar Kopienas Muitas kodeksa 24. pantu Izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadijā.
- 27 Šajā lietā ar Īstenošanas regulu Nr. 1357/2013 tika grozīts Regulas Nr. 2454/93 11. pielikums, kurā ir noteikts – kā izriet gan no šīs regulas 39. panta, gan šā pielikuma nosaukuma – to ražojumu saraksts, attiecībā uz kuriem ir uzskatāms, ka to pārstrāde vai apstrāde nosaka to izcelsmi Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē.
- 28 Konkrētāk, ar minēto īstenošanas regulu šajā pielikumā tika iekļauti jauni ražojumi, proti, saules enerģijas elementi, moduļi un paneļi, un attiecībā uz saules enerģijas moduļiem un paneļiem tika precizēts, ka par to izcelsmes valsti ir uzskatāma to sastāvdaļu – solāro elementu – izcelsmes valsts, kā izriet no šā sprieduma 11. punkta.

- 29 Lai pamatotu to, ka saules enerģijas moduļu un paneļu izcelsmi nosaka to ražošanā izmantoto solāro elementu izcelsme, Komisijas Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 6. un 7. apsvērumā ir teikts, ka silīcija plāksnišu pārstrāde par kristāliskā silīcija solārajiem elementiem ir “noteicošā” un “vissvarīgākā” stadija solāro paneļu vai moduļu ražošanā, jo tajā ražojumiem tiek piešķirts to “galīgais izmantojums” un to “raksturīgās īpašības”, un līdz ar to šī stadija ir kvalificējama kā pēdējā būtiskā pārstrāde Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē.
- 30 Veicot faktu juridisko vērtēšanu un kvalificēšanu, Komisija netieši, bet noteikti ir paudusi uzskatu, ka neviena no abām pārējām Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 5. apsvērumā aprakstītajām saules enerģijas moduļu un paneļu ražošanas procesa stadijām, proti, nedz iepriekšējā (pirma) stadija – silīcija plāksnišu ražošana –, nedz pēdējā stadija – solāro elementu iemontēšana saules enerģijas moduļos vai paneļos – nav uzskatāma par šo ražojumu pēdējo būtisko pārstrādi.
- 31 Pārbaude par Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 normatīvās daļas spēkā esamību un tās pamatojumu, ko iesniedzējtiesa lūdz Tiesu veikt, ir jāveic, ņemot vērā šā uz Kopienas Muitas kodeksa 247. panta pamata pieņemtā – kā norādīts šā sprieduma 9. punktā – akta būtību un mērķi.
- 32 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka saskaņā ar Kopienas Muitas kodeksa 247. pantu – kopsakarā ar šā kodeksa 247.a pantu – Komisijai ir atļauts veikt visus vajadzīgos vai derīgos pasākumus, lai īstenotu minēto kodeksu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 12. oktobris, X, C-661/15, EU:C:2017:753, 44. un 45. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra) un, konkrētāk, pieņemt īstenošanas aktus, kuru nolūks ir precizēt veidu, kādā šā paša kodeksa 24. pantā minētie abstraktie kritēriji ir interpretējami un piemērojami konkrētās situācijās (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1983. gada 23. marts, *Cousin* u.c., 162/82, EU:C:1983:93, 17. punkts, kā arī 2007. gada 13. decembris, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 35. punkts).
- 33 No tā izriet, ka Komisija ir pilnvarota – uz Kopienas Muitas kodeksa 247. un 247.a panta pamata – pieņemt tādus īstenošanas aktus kā Regulu Nr. 1357/2013, lai attiecībā uz vienas vai vairāku konkrētu kategoriju precēm, kuru ražošanā ir iesaistītas vairākas valstis, precizētu to no šīm valstīm, kas uzskatāma par šo preču izcelsmes valsti – ar nosacījumu, ka ir izpildīti šā kodeksa 24. pantā minētie kritēriji un līdz ar to ka par šādu valsti ir uzskatāma tā valsts, kurā notikusi minēto preču “pēdējā būtiskā pārstrāde vai apstrāde”.
- 34 Tomēr, kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, šo pilnvaru izmantošana ir iespējama vienīgi tad, ja ir ievērotas konkrētas prasības.
- 35 Proti, pirmām kārtām, īstenošanas aktu, ko Komisija ir tiesīga pieņemt, ir nepieciešams pamatot ar tādiem mērķiem kā tiesiskās drošības nodrošināšana, kā arī Savienības muitas tiesiskā regulējuma vienveidīgu piemērošana (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 8. marts, *Thomson* un *Vestel France*, C-447/05 un C-448/05, EU:C:2007:151, 36. un 39. punkts, kā arī 2007. gada 13. decembris, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 45. un 48. punkts).
- 36 Otrām kārtām, šā īstenošanas akta pamatojums ir jānorāda tādā veidā, kas dotu Savienības tiesām iespēju pārbaudīt tā tiesiskumu saistībā ar tiešu prasību vai novērtēt tā spēkā esamību prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā – ar pieņēmumu, ka attiecīgā tiesa būtu izvirzījusi šādu jautājumu (šajā nozīmē attiecībā uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu skat. spriedumus, 1983. gada 23. marts, *Cousin* u.c., 162/82, EU:C:1983:93, 20. un 21. punkts, kā arī 2007. gada 13. decembris, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 44. punkts).
- 37 Turklāt, ciktāl ar šādu īstenošanas aktu ir paredzēts precizēt Kopienas Muitas kodeksa 24. panta interpretāciju un piemērošanu konkrētā situācijā, kā norādīts šā sprieduma 32. un 33. punktā, minētā akta pamatotības pārbaudē tiesa, pirmkārt, pārliecinās, ka Komisija, to pieņemdamā, nav pieļāvusi tiesību kļūdu šā panta interpretēšanā un piemērošanā attiecīgajai konkrētajai situācijai, piemēram,

- atsakoties no kritērijiem, kuriem minētajā pantā ir pakļauta preču izcelsmes noteikšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1983. gada 23. marts, *Cousin u.c.*, 162/82, EU:C:1983:93, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Proti, šī izcelsme katrā ziņā ir jānosaka pēc noteicošā kritērija, proti, pēc tā, kas ir uzskatāms par attiecīgo preču “pēdējo būtisko pārstrādi vai apstrādi” (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1989. gada 13. decembris, *Brother International*, C-26/88, EU:C:1989:637, 15. punkts, kā arī 2010. gada 11. februāris, *Hoesch Metals and Alloys*, C-373/08, EU:C:2010:68, 38. punkts). Kā izriet no Tiesas judikatūras, šis formulējums ir jāsaprot kā tāds, ar kuru tiek norādīts uz ražošanas procesa stadiju, kurā tiek konkretizēts šo preču galīgais izmantojums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 13. decembris, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 36. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī piešķirtas to raksturīgās īpašības un konkrētais sastāvs, kuri iepriekš tām nepiemita (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1977. gada 26. janvāris, *Gesellschaft für Überseehandel*, 49/76, EU:C:1977:9, 6. punkts, kā arī 2010. gada 11. februāris, *Hoesch Metals and Alloys*, C-373/08, EU:C:2010:68, 46. punkts) un kuriem nav paredzēts pēdējā stadijā veikt ievērojamas kvalitatīvas izmaiņas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 11. februāris, *Hoesch Metals and Alloys*, C-373/08, EU:C:2010:68, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Turklāt tāda īstenošanas akta kā Regulas Nr. 1357/2013 pamatotības pārbaudei tiesā var būt nolūks aplūkot jautājumu, vai neatkarīgi no jebkuras tiesību kļūdas Komisija, kurai Tiesa šajā ziņā ir atzinusi plašu rīcības brīvību saistībā ar Kopienas Muitas kodeksa 24. panta īstenošanu (spriedumi, 1983. gada 23. marts, *Cousin u.c.*, 162/82, EU:C:1983:93, 17. punkts, kā arī 2017. gada 12. oktobris, X, C-661/15, EU:C:2017:753, 45. punkts), ņemot vērā attiecīgās konkrētās situācijas faktiskos apstākļus, veidama šo īstenošanu, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 8. marts, *Thomson un Vestel France*, C-447/05 un C-448/05, EU:C:2007:151, 45. punkts).
- 40 Ņemot vērā atgādinātos apsvērumus, šajā lietā vispirms ir jāizvērtē Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 mērķi, pēc tam ir jāpārlicinās, vai šī īstenošanas regula atbilst prasībām norādīt pamatojumu, kuras attiecas uz šādu aktu un, visbeidzot, ir jākonstatē, vai Komisijas vērtējums attiecībā uz izcelsmes valsts noteikšanu ražojumiem, kuriem ir piemērojama minētā īstenošanas regula, kuru kopsavilkums iekļauts šā sprieduma 28.–30. punktā, ir pieļauta tiesību kļūda vai acīmredzama kļūda vērtējumā attiecībā uz Kopienas Muitas kodeksa 24. pantu.
- 41 Pirmkārt, šajā ziņā no Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 1., 3. un 4. apsvēruma izriet, ka ar to ir paredzēts precizēt veidu, kādā ražojumu izcelsmes noteikšanas vajadzībām Kopienas Muitas kodeksa 24. pantā minētie kritēriji ir jāpiemēro attiecībā uz Ķīnas izcelsmes saules enerģijas moduļiem un paneļiem, kā arī to būtiskajām sastāvdaļām, proti, solārajiem elementiem, lai nodrošinātu Savienības ieviesto antidempinga maksājumu un kompensācijas maksājumu pareizu un vienveidīgu piemērošanu.
- 42 Saskaņā ar šā sprieduma 35. punktā minēto judikatūru šāds mērķis būtībā var pamatot šā akta pieņemšanu.
- 43 Otrkārt, attiecībā uz Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 pamatojumu no šā sprieduma 29. un 30. punkta izriet, ka Komisija ir norādījusi pamatojumu tās veiktajai saules enerģijas moduļu un paneļu izcelsmes valsts noteikšanai, norādot, ka, no faktu skatpunkta raugoties, silīcija plāksnīšu pārstrāde par solārajiem elementiem ir uzskatāma par “noteicošo” un “vissvarīgāko” stadiju saules enerģijas moduļu un paneļu ražošanas procesā, jo šajā stadijā šo ražojumu būtiskajām sastāvdaļām – solārajiem elementiem – tiek piešķirtas to “raksturīgās īpašības” un tiek noteikts “galīgais izmantojums”. No minētajiem punktiem izriet arī tas, ka Komisija no šā faktu novērtējuma ir izsecinājusi, ka, no juridiskā skatpunkta, minētā stadija ir kvalificējama kā pēdējā būtiskā pārstrāde Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē.

- 44 Šajā pamatojumā juridiski pietiekamā mērā ir izklāstīta Komisijas izmantotā argumentācija. Proti, pirmkārt, tas dod tirgus dalībniekiem, kas ražo ražojumus, uz kuriem attiecas Īstenošanas regula Nr. 1357/2013, vai kas tos ievieš Savienībā, iespēju saprast šīs argumentācijas tvērumu un apstrīdēt tās pamatotību faktiskā un juridiskā ziņā, kā *Renosola* to savulaik ir darījusi pamatlietā un savos rakstveida apsvērumos Tiesā. Otrkārt, tas dod Tiesai iespēju novērtēt šā akta spēkā esamību.
- 45 Treškārt, attiecībā uz pārbaudi par Komisijas argumentācijas pamatotību – saistībā ar Īstenošanas regulā Nr. 1357/2013 paredzēto saules enerģijas moduļu un paneļu izcelsmes valsti, vispirms ir jāatgādina, ka šī argumentācija ir balstīta uz Kopienas Muitas kodeksa 24. pantā iekļauto kritēriju “pēdējā būtiskā pārstrāde vai apstrāde”, kā jau norādīts šā sprieduma 29. punktā.
- 46 Līdz ar to pretēji tam, ko *Renosola* apgalvojusi rakstveida apsvērumos Tiesā, nevar uzskatīt, ka Komisija, izmantodama citu kritēriju, nevis šajā pantā paredzēto, būtu pieļāvusi tiesību kļūdu.
- 47 Turpinot, attiecībā uz jautājumu, vai Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, iesniedzējtiesa un *Renosola* būtībā uzskata, ka solāro elementu montāža saules enerģijas moduļos vai paneļos dod iespēju izgatavot ražojumus, kuriem piemīt īpašības, kas atšķiras no to sastāvdaļu – solāro elementu – īpašībām, it īpaši elektroenerģijas ražošanas jaudas, pretestības (pret ārējiem elementiem) potenciāla un darbmūža ilguma ziņā, kā izriet no lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu minētā izklāsta, kura kopsavilkums ir sniegts šā sprieduma 21. un 22. punktā.
- 48 Savukārt Komisija nenoliedz, ka pastāv šādas īpašību atšķirības, tomēr uzskata, ka tieši saules enerģijas moduļu un paneļu ražošanas procesa iepriekšējā stadijā, proti, silīcija plāksnišu pārstrādē par solārajiem elementiem, tiek izgatavoti ražojumi, kas spēj uzkrāt saules enerģiju un pēc tam to pārvērst elektroenerģijā, mainīgā apjomā un ar vairāk vai mazāk lielu pretestības potenciālu, kā arī ar vairāk vai mazāk lielu darbmūža ilgumu. Būtībā tā arī uzskata, ka šo specifisko īpašību iegūšana ir noteicoša un ka uzlabojumi, kas solārajiem elementiem var tikt veikti pēdējā stadijā, tos iemontējot saules enerģijas moduļos vai paneļos, kuru izmēri, ražošanas jauda, pretestības potenciāls un darbmūža ilgums, skatot salīdzinoši, ir mazāk svarīgi.
- 49 Tomēr, ņemot vērā šā sprieduma 38. punktā minēto judikatūru, nešķiet, ka šis visaptverošais saules enerģijas moduļu un paneļu ražošanas procesa izvērtējums, kā arī dažādo stadiju svarīguma salīdzinājums, ko tas ietver, būtu acīmredzami kļūdaini. Abi elementi, uz kuriem tā ir balstīta, proti, spēja uzkrāt saules enerģiju un pēc tam to pārvērst elektroenerģijā, var tikt uzskatīti, pirmkārt, par saules enerģijas elementu, moduļu, kā arī paneļu būtiskām īpašībām, un, otrkārt, par tādiem, kas nosaka šo dažādo kategoriju ražojumu galīgo izmantojumu. Turklāt šie divi elementi, kas jāaplūko kopā, ļauj uzskatīt, ka silīcija plāksnišu pārstrāde par solārajiem elementiem ir svarīga, vienlaikus būtiska un pārāka par uzlabojumiem, kas veikti minētā ražošanas procesa pēdējā stadijā, kurā saules enerģijas moduļos vai paneļos tiek iemontēti vairāk vai mazāk apjomīgi solāro elementu skaits.
- 50 Tādēļ ir pareizi, ka Komisija, balstoties uz šo faktu novērtējumu, ir varējusi uzskatīt, ka silīcija plāksnišu pārstrāde par solārajiem elementiem ir kvalificējama kā saules enerģijas moduļu un paneļu ražošanas procesa pēdējā būtiskā pārstrāde Kopienas Muitas kodeksa 24. panta izpratnē.
- 51 No tā izriet, ka Īstenošanas regulu Nr. 1357/2013, kuras pieņemšana ir pamatojama arī ar mērķi – Savienības muitas lietu tiesiskā regulējuma un antidempinga regulējuma saskanīga un vienveidīga īstenošana – nevar uzskatīt par tādu, ar kuru būtu pieļauta tiesību kļūda vai acīmredzama kļūda vērtējumā.
- 52 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka, izvērtējot šo regulu, netika konstatēti neviens apstākļi, kas varētu ietekmēt Īstenošanas regulas Nr. 1357/2013 spēkā esamību.

Par otro jautājumu

- 53 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, nav nepieciešams atbildēt uz otro jautājumu, kas ir uzdots tikai gadījumam, ja Īstenošanas regula Nr. 1357/2013 būtu atzīta par spēkā neesošu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Izvērtējot pirmo prejudiciālo jautājumu, netika konstatēts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1357/2013 (2013. gada 17. decembris) par grozījumiem Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, spēkā esamību.

[Paraksti]